

СТАНОВИЩЕ

за дисертационен труд за получаване на
образователна и научна степен „ДОКТОР”

АВТОР: асистент к.д.п. Георги Русев Панайотов, докторант във ВВМУ – Варна.

ТЕМА: Повишаване енергийната ефективност на корабите, превозващи опасни товари, чрез усъвършенстване на плана за преход.

ИЗГОТВИЛ: проф. д-р к.д.п. Благовест Чанев Белев

I. Актуалност на разработвания в дисертационния труд проблем

Корабоплавателните дейности са съществена част от морската индустрия. Морският транспорт е част от транспортната верига, която осигурява ефективен начин за превоз на големи количества товар навсякъде по света. Този процес е съпътстван от използване на горива от изкопаеми източници и отделяне на парникови емисии в атмосферата.

Всички статистики сочат корабоплаването като най-малко замърсяващият вид транспорт. Въпреки това Международната морска организация се е ангажирала за спазване на международните договорености за опазване на климата на планетата и е предприела законови мерки, които са намерили отражение в конвенции и резолюции. Експлоатационните мерки, за разлика от всички останали мерки за намаляване на разхода на гориво на корабите, са изцяло в ръцете на екипажа. Тяхното прилагане е в резултат на осъзнато и компетентно решение на капитаните на кораби и техните помощници.

II. Познава ли докторантът състоянието на проблема

Литературният обзор, включен в дисертационния труд, обхваща 151 източника, от които 20 на кирилица и 131 на латиница. Включени са международни резолюции и нормативни актове както и национални правила за плаване в пристанищата на Република България, справочници, учебници, научни статии, научни доклади и други. Използваните източници са от последните петнадесет години, повечето са датирани от последните пет, което говори за актуалност на литературния обзор. Извършеният широкообхватен и задълбочен анализ на посочената литература разкрива познаване от докторанта на изследваните проблеми.

В заключение бих искал да посоча, че аналитичната част на обзора би могла да бъде съкратена. Първа глава съдържа доста информация, която няма пряко отношение към разглежданите проблеми.

III. Избраната методика за изследване може ли да даде отговор на поставената цел и задачи на дисертационния труд

Методите на изследване са насочени към решаване на поставените цел и задачи и включват:

- Метод на математическото моделиране;
- Теория на информацията;
- Теория на игрите;
- Теория на вероятностите;
- Структурен анализ на системи за управление;
- Метод на съпоставимостта и експертната оценка;

Резултатите от изследването и анализирането им са представени в трета глава на дисертационния труд. Като краен резултат е обоснован и предложен нов подход за провеждане на рутинни операции по подготовка на корабите, превозващи опасни наливни товари, за приемане на нов товар. Разработена е и методика под формата на алгоритъм за съкращаване на енергийните разходи чрез инертиране на товарните танкове, подгрев на товара в товарните танкове, разтоварването и просмукването на товарните танкове и товарните магистрали.

Бих направил следните критични бележки:

- Някои от цитираните източници не са изписани коректно.
- Формулите и текста не са изписани с еднакъв шрифт.
- Използвани са изрази, които са характерни за разговорната реч и са неприложими за писмено научно изложение.

В заключение мога да обобщя, че избраната методика на изследване дава отговор на поставените цел и задачи на дисертационен труд.

IV. В какво се заключават научно приложените приноси на дисертационен труд

Приемам заявления от докторанта **научно-приложен** принос, свързан с възможността за използване на теорията на игрите. Добре е обоснована идеята за разработване на практическа методика за изготвяне на приложна стратегия за намаляване на енергийните експлоатационни разходи:

- Теоретично експлоатационният преход на танкер-химикаловоз е представен като система от операции.

- Теоретично, чрез теория на игрите, и експериментално е решена конфликтна ситуация, в която са включени експлоатационните особености на танкер-химикаловоз.

Като **приложни приноси** оценявам:

- Изведен е коефициент за корекция на формулата на IMO за изчисляване на оперативния индекс на танкер-химикаловоз.

- Разработена е методика за оптимизиране на операциите по подготовка на танкер-химикаловоз за товарене на различни видове наливни товари.

В заключение, считам, че научно-приложните и приложните приноси на дисертацията са значими за науката и практиката.

V. Използвани ли са резултатите от дисертационния труд в научната и социалната практика

Докторантът не е представил сведения и документи за прилагане на резултатите в практиката.

VI. Препоръки за бъдещото използване на научно-приложните и приложните приноси

Представената дисертация е завършен изследователски труд. Актуалността на темата и получените резултати трябва да намерят място в обучението на студенти и капитани от различни степени по въпросите за подобряване на енергийната ефективност на корабите от търговското корабоплаване.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Докторантът е получил необходимата подготовка и умения за провеждане на учебна и научна дейност. Въпреки бележките, считам, че дисертационният труд има необходимите качества и приноси за присвояване на образователната и научна степен доктор в съответствие с изискванията на закона за развитие на академичния състав в Република България и правилника за неговото приложение.

Предлагам на уважаемото научно жури да присъди образователна и научна степен „ДОКТОР“ на ас. к.д.п. Георги Русев Панайотов по научната специалност „Управление на кораби и корабоводене“.

28.01.2019 г.
гр. Варна

Изготвил:.....
Проф. д-р к.д.п. Благовест Белев